

Rusi budujú v Gruzínsku nárazník

TBILISI, MOSKVA (ta, REUTERS) – Rusko oznámilo, že opustilo Gruzínsko, no zároveň si v krajine upevňuje svoje pozície. Nárazníková zóna okolo separatistického Južného Osetsku a Abcházka dostáva konkrétnu podobu. Pretne životne dôležitú dopravnú tepnu spájajúcu Tbilisi s čiernomorským pobrežím. Ruský generálny štáb kontrolné stanovišťa v „zónu zodpovednosti“ považuje za „trvalé“.

„Južné hranice takzvanej zóny zodpovednosti pretína diaľnica na dvoch miestach neďaleko dedín Agara a Šavešebi,“ oznámil Temur Jakobashvili, gruzínsky minister pre záležitosti Abcházka a Južného Osetsku.

Moskva sa pri budovaní „nárazníka“ odvoláva na rusko-gruzínske dohody uzavreté ešte pred „víkendovou vojnou“. Zónu mali podľa dokumentu z roku 2001 spoločne kontrolovať ruskí a gruzínski príslušníci mierových síl. Teraz však Rusi tvrdia, že Gruzínci vojenskými akciami v Južnom Osetsku stratili právo v nej pôsobiť.

Aj keď Tbilisi ostro proti takto chápanému „nárazníku“ protestuje, nemá bez podpory

Ruské ženy v Sevastopole vítajú ruské lode, vracajúce sa z operácií pri gruzínskom pobreží. Gruzínka vyprevádza ruských vojakov, sťahujúcich sa z oblastí pri Tbilisi. Na plagáte má nápis Bombami Gruzínsko na kolena nedostanete.

FOTO: REUTERS, SITA/AP

Západu šancu situáciu zmeniť. To, či bude a akú bude mať formu, naznačil v rozhovore pre denník Komersant nový veľvyslanec USA v Rusku John Beyrle. „Ruské jednotky reagovali na gruzínsky útok na príslušníkov mierových síl Ruskej

federácie v Južnom Osetsku úplne odôvodnene. Pripomenul, že USA od samého začiatku opakovali, že rusko-gruzínsky konflikt nie je možné vyriešiť silou.

Predstavitel gruzínskej Národnej bezpečnostnej rady

Kachla Lomaja po rokovaníach s ruským generálom Viačeslavom Borisovom už skôr oznámil, že Rusi opustili mesto Gori ležiace južne od juhoosetských hraníc. „Uvidíme, čo bude,“ dodal Lomaja.

Veliteľ ruských jednotiek

Vladimir Bodyrev totiž tvrdil, že operácia si vyžiada až „desať dní“. Prezident Dmitrij Medvedev pritom 19. augusta sľúbil francúzskemu partnerovi Nicolasovi Sarkozymu, že Rusi dočera opustia Gruzínsko.

Bigfoot

Prezidentský súboj Baracku Obamu a Johna McCaina na chvíľu úplne zatienila iná udalosť. Dvaja muži z americkej Georgie ohlásili objav, ktorý mohol definitívne objasniť jednu záhadu. V horách vraj našli zamrznuté telo legendárneho yetiho – po americký Bigfoota.

Správy o náleze sa okamžite dostali na prvé miesta v amerických správach. Až kým sa ľad neroztopil. Z Bigfoota sa vyklúčil halloweensky gorilí kostým a zo senzáčného objavu len oneskorený prvoaprílový žart.

Svet naruby

Miloslava Surgoša

Novej hviezdy sa však okamžite chytili vtípkari a zapojili ju do politiky. McCain/Obama by si vraj mal Bigfoota vziať za viceprezidenta, lebo rovnako ako republikán/demokrat vyzerá na prvý pohľad ako senzácia, no v skutočnosti je to len prázdny obal, naplnený zvieracími vnútornosťami – častujú sa rovnakým vtípom priaznivci oboch táborov. Fanúšikovia si môžu už kúpiť aj trička či samolepky s motívom veľkého opičieho muža, v demokratickej i republikánskej verzii.

Vtípkovanie o politikoch vládne aj humoristickým šou. Podľa nedávno zverejnenej štúdie sa vtipy s touto témou počítajú na stovky. Strielajú si z McCainovho veku (s Bigfootom by mal kandidovať on, predsa len sú rovesníci), či z Obamovho elitárstva (pri návšteve Izraela sa prišiel pozrieť i do Betlehema, na jasličky, kde sa narodil).

Štúdia však má jeden prekvapujúci záver: vtípov o Obamovi je omnoho, omnoho menej ako o McCainovi, Bushovi či Clintonovej.

Senátorovi z Illinois však v poslednom čase do smiechu nie je. V prieskumoch ho McCain predbehol. A to sa ešte pred pár mesiacmi považovalo za rovnako pravdepodobné, ako zjavenie yetiho.

msurgos@pravda.sk

Je Usama bin Ládín nový Che Guevara?

Miloslav Surgoš, Andrej Matišák

© Perex, a.s.

Sedem rokov po páde dvojičiek je na Usamu bin Ládína stále vypísaná odmena vo výške desiatok miliónov dolárov. Šéf teroristickej siete Al-Kajdá však zmizol. Občas sa prihovori svetu z audionahrávky, no jeho hlas už nevydáva rozkazy. Ako inšpirácia však teroristom stále dobre slúži.

„Usama a Al-Kajdá stále zohrávajú výnimočnú symbolickú úlohu,“ tvrdí Paul Wallace, expert na terorizmus z Missourjskej univerzity. „Budú hrozbou bez ohľadu na to, čo sa Usamovi napokon stane. Mladšie generácie moslimov na celom svete zvyknú byť ešte radikálnejšie ako ich rodičia. To teroristom poskytuje širokú základňu nových síl, ochotných reagovať na vnímané ohrozenie islamu.“ Usama bin Ládín, muž, ktorý ponížil Ameri-

Al-Kajdá:

20 rokov teroru

ku, je pre časť mladých radikálnych moslimov stále hrdina. Podľa šéfa nemeckých tajných služieb Ernsta Uhrlaua sa z neho stal „Che Guevara terorizmu“.

V súčasnosti však už vedenie Al-Kajdá v rovnakej podobe ako pred niekoľkými rokmi neexistuje. „Sieť Al-Kajdá sa stala hnutím, ktoré pozostáva z viacerých veľmi voľne pospájaných skupiniek a ľudí,“ vysvetľuje Mathieu Deflem, sociológ z Juhokarolínskej univerzity. „Niekedy je jediným spojením len príbuznosť cieľov a ideológie. Al-Kajdá bývala voľným

združením od začiatku, no vtedy aspoň mala jasného lídra a vedenie. Dnes sa k nej hlásia ľudia, ktorí s pôvodnou organizáciou nemajú nič spoločné.“

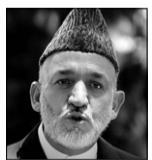
Na rozdiel od Usamovej Al-Kajdá si jej nasledovníci vyberajú ciele mimo Spojených štátov. „Bolo to len niekoľko pokusov, aj to zväčša veľmi amatérskych,“ pripomína expert na terorizmus z Marylandskej univerzity Christopher Hewitt napríklad topánkovú bombu Richarda Reida. „Môže to byť dôsledok kvalitnej práce bezpečnostných zložiek a narušenia operácií Al-Kajdá útokom na Afganistan. No podľa mňa sa skôr o nič ani nepokúsili. V Amerike je niekoľko miliónov nelegálnych prisťahovalcov a do krajiny sa dostávajú milióny ton drog. Nevidím dôvod, prečo by si tam nenášla cestu aj Al-Kajdá.“

Neznamená to však, že hrozba je

nadobro zažehnaná. „Každá úspešná teroristická organizácia musí z bezpečnostných dôvodov z času na čas zmeniť svoju taktiku,“ tvrdí Robert Johnson, odborník na terorizmus z univerzity v britskom Bath. „Al-Kajdá sa však bude ďalej snažiť držať stratégie, ktorá ju smutne preslávila – veľkých útokov na civilistov. Možno sa pokúsi o použitie druhotných bômb, ktoré vybuchnú v blízkosti prvej explózie, aby zasiahli čo najviac ľudí.“ Zatiaľ teroristi nemajú k dispozícii zbrane hromadného ničenia, ale dá sa predpokladať, že je v ich záujme získať ich a použiť.

Z dlhodobého hľadiska je však Al-Kajdá odsúdená na neúspech. „Jednoducho nebude schopná splniť svoje ciele,“ predpovedá Johnson. „Tak ako džihadistické organizácie 19. a 20. storočia povstali, no neskôr ochabli a zmizli.“

Povedali...

Intrigy ministrov nie sú ničím novým. Máme to aj v Afganistane, aj keď sa to netýka ministra zahraničných vecí.

HAMÍD KARZAJ, afganský prezident, si vystrelil zo svojej návštevy, britského premiéra Gordona Browna. Šepká sa, že Browna chce nahradiť jeho šéf diplomacie David Miliband.

Kto má veľké, viacfarebné mapy Venezuely? Yankeovia!

HUGO CHÁVEZ, prezident Venezuely, oznámil, že do piatich rokov bude mať jeho krajina vlastný satelit, ktorý použije na mapovanie územia.

Keď idú o druhej ráno domov, Mickey Mouse im na pomoc nepríde.

WAYNE LA PIERRE, šéf Národnej streleckej asociácie, kritizoval rozhodnutie Disneylandu zakázať svojim zamestnancom chodiť do práce so zbraňou.

Stručne

Žiadosť Michaila Chodorkovského, bývalého ruského ropného magnáta, o podmienené prepustenie včera súd v sibírskej Čite (5-tisíc km východne od Moskvy) odmietol. Prepustenie však neodporučili, pretože Chodorkovskij vraj nepriznal vinu a ani svoje činy neoľutoval. (ČTK)

Záznam štartu lietadla v Madride nezachytil, že by motor horel. Zábery z videozáznamu nepotvrdzujú svedecké výpovede, pretože pri ľavom motore stroja MD-82, v troskách ktorého v stredu na madridskom letisku zahynulo 153 ľudí, nezaznamenali žiadne plamene. (ČTK)

Požiar v Budve (Čierna Hora) sa dostal až k plážam. Toto prímorské letovisko bojuje od štvrtka s rozsiahlym

požiarom, podľa starostu možno aj úmyselne založeným. Oheň ohrozuje aj hotely na pobreží Jadranu. Miestne médiá tvrdia, že turistov z niektorých zariadení bolo treba evakuovať. Pri hasení požiaru pomáhali aj lietadlá z Talianska a zo Srbska. (ČTK)

Najbohatším monarchom sveta je podľa magazínu Forbes thajský kráľ Pchúmiphon Adundét. Jeho majetok sa odhaduje na 35 miliárd dolárov. Na druhom mieste je emir Chalífa Zaíd zo Spojených arabských emirátov a na treťom kráľ Abdulláh zo Saudskej Arábie. Najbohatším európskym monarchom je knieža Hans Adam II. z Lichtenštajnska, ktorého majetok by mal byť päť miliárd dolárov. (REUTERS)

Karel Schwarzenberg, šéf českej diplomacie, sa v Rakúsku podľa štajerských novín Kleine Zeitung oženil so svojou bývalou manželkou. Politik

a šľachtic (70) si údajne 20 rokov po rozvoze opäť vzal exmanželku (68) v štajerskom Murau. Obrad bol tajný, nepotvrdili ho rakúske ani české úrady, novinám však ministrov syn Jan. (ČTK)

Petra Paroubková, manželka predsedu ČSSD Jiřího Paroubka, pred týždňom potratila. Pre následné zdravotné ťažkosti je odvčera v nemocnici. „Sme smutní, ale vieme, že život pôjde ďalej,“ uviedol Paroubek. Jeho žena pochádza so Slovenska a je o 21 rokov mladšia. Pre lídra sociálnych demokratov je to druhé manželstvo, z prvého má jedného syna. (ČTK)

Počas bojov v Afganistane zabili koalíčné sily pod vedením USA 30 povstalcov z hnutia Taliban. Hovorca koalíčných síl Nathan Perry uviedol, že vojaci sa dostali do bojov s povstalcami v oblasti Šindand (v provincii Herát na západe krajiny). (ČTK)